

Többet isznak a romák, mint egy évtizede

Mizsur András / Abcúg.hu - 2018-05-31 18:17:54

A magyarországi roma populáció egészségi állapotának változásairól tartott konferenciát az MTA Környezet és Egészség Bizottság csütörtökön. A felvezetőben elhangzott, hogy a téma azért is fontos, mert

A roma népesség korfája a többségi társadalomhoz hasonlóan kedvezőtlen

kevesen élik meg az időskort, a többségi társadalom tagjaihoz képest a romák várható átlagos élettartama 10 évvel kevesebb

gyakoriak a daganatos megbetegedések

magas a csecsemőhalandóság

hatalmas különbségek vannak a romák és nem romák továbbtanulási esélyeit tekintve: a romák 15-ször kevesebb eséllyel tanulnak tovább általános iskola után, és 50-szer nehezebb bekerülniük a felsőoktatásba.

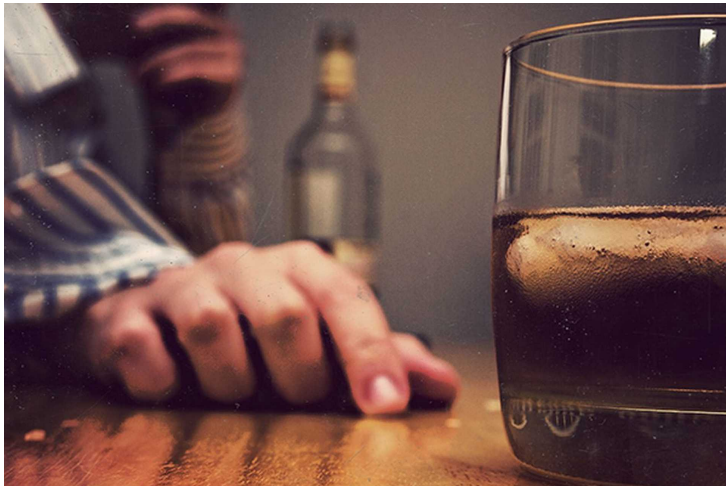
Ezután a Roma Integráció Évtizede Program elnevezésű nemzetközi projekt legfontosabb magyar vonatkozású eredményeit és megállapításait ismertette Sándor János, a Debreceni Egyetem Népegészségügyi Karának docense.

A 2005 és 2015 között futott projektben szegregált körülmények között élő romák egészségi állapotát vizsgálták egy évtizeden keresztül. Azt nézték, hogyan változott a romák egészségi alapállapota a program alatt eltelt egy évtized alatt. Ugyanazokat a módszereket használták, mint az országos lakossági egészségállapot felméréseknél (2003-ben és 2014-ben), amelyekben többek között a dohányzási, alkoholfogyasztási szokásokra kérdeztek rá.

A kutatás során 1000 felnőtt romát vizsgáltak meg, három korcsoportra (18-29 évesek, 30-44 évesek, 45-64 évesek) osztva. A résztvevőket és az észak-kelet magyarországi helyszíneket véletlenszerűen választották ki.

Egyre nagyobb probléma az elhízás

Az országos és romák között végzett felmérések adatait összevetve azt kapták, hogy egy évtized alatt a romák iskolázottsági és képzettségi szintje nem változott, miközben az általános lakosság körében javultak ezek a mutatók. Viszont némileg javult a családok anyagi helyzete, többen dolgoztak.

fotó: Forrás: abcúg.hu

A romák körében érdemben nem változtak az orvoshoz (pl. háziorvos) fordulási szokások, azaz kevésbé veszik igénybe a járóbeteg szakellátást és a fogorvosi ellátást, mint a nem romák. Egyedül a legfiatalabb korcsoportnál mutattak ki javuló tendenciát.

Egy területen komolyabb romlást is tapasztaltak: a roma nők ritkábban járnak nőgyógyászhoz mint korábban, ezáltal kevesebb szűrővizsgálatra (méhnyakrák, emlőrák stb.) mennek el.

A közmunka egészségesebbé tesz

Az adatok szerint a magyar lakossághoz képest a romákat továbbra is jobban érinti a dohányzás, az alkoholfogyasztás és az elhízás. Az intenzív ivás mindegyik korosztályban erősödött, ezzel párhuzamosan a többségi társadalom tagjainál nem történt számottevő változás. Az elhízás a 18-29 éves korcsoportban jelent egyre nagyobb problémát, mind a nők, mint pedig a férfiak érintettek. Ugyanakkor a nők több zöldséget-gyümölcsöt fogyasztanak, mint tették azt a 2000-es évek elején.

Az elmúlt évek kormányzati intézkedései és a romák egészségi állapotának változása között kimutatható az összefüggés, mondta Sándor János.

Elsőként az otthoni pálinkafőzés szabályainak enyhítését említette példaként, ami ronthatott a romák egészségi állapotán. A közmunka program felfuttatása és a cigaretta adójának növelése, illetve a dohányzás betiltása a munkahelyeken, közintézményekben viszont javulást hozhatott magával. A különböző rágcálnivalókra, cukrozott üdítőitalokra kivetett chipsadó ugyancsak pozitív hatással lehetett, tette hozzá a docens. Ugyanakkor hiányolta, hogy az intézkedések következményeinek pontos felmérése még nem történt meg.

Nem attól vagyok depressziós, hogy roma vagyok

A Debreceni Egyetem tanára, Kósa Karolina előadásának elején arra az ellentmondásra hívta fel a figyelmet, miszerint Magyarországon jelenleg 250 ezren vallják magukat romának, miközben a többségi társadalom körülbelül 600-800 ezer embert tart romának.

Mint elmondta, ebből is látszik, hogy a romák egészségi állapotát nem az etnikai hovatartozásuk

határozza meg, hanem az olyan társadalmi-gazdasági tényezők, mint az iskolázottság, a szubjektív anyagi helyzet és a munkaerőpiaci helyzet stb. Ezekben viszont szisztematikusan hátrányt szenvednek a romák, mondta.

Ezután több statisztikai adattal szemléltette, hogy a legalacsonyabb végzettségűek vannak leginkább kitéve a kóros stressz és a krónikus depresszió veszélyeinek.

Nem attól depressziós, hogy roma, hanem hogy alacsony az iskolázottsága, nincs munkája.

Ezek a megállapítások az öngyilkossági kockázat alakulására is igazak, tette hozzá. Arról is beszélt, hogy kutatások szerint szoros összefüggés van az anya iskolázottsága és gyermeke IQ-ja között.

Akár 16 pontnyi különbség is lehet, ha az anya csak négy évet járt iskolába, és nem tizenkettőt. *A romasággal nincs mit kezdeni, az életkörülményeikkel viszont igen* - zárta előadását.

(A cikk eredetije [itt olvasható](#).)